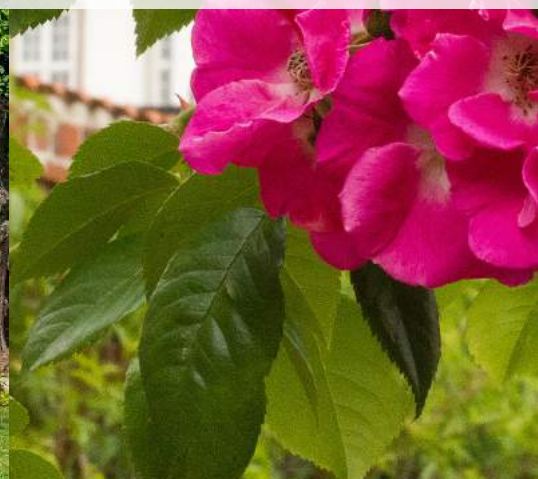

DANSKE PARKDAGE 2019
**LIDT ROYAL HAR MAN
DA LOV AT VÆRE**

11.-13. SEPTEMBER PÅ FREDERIKSBERG

Konferencested: Josty – Pile Allé 14a – 2000 Frederiksberg

Arrangører:

**PARK &
NATUR-
FORVALTERNE**

**FREDERIKSBERG
KOMMUNE**

WWW.PARKOGNATUR.DK

PROGRAM ONSDAG 11. SEPTEMBER

10.30 - 11.00 REGISTRERING OG ANKOMST

Med kaffe.

11.00 ÅBNING OG VELKOMST – DANSKE PARKDAGE 2019

- Borgmester Simon Aggesen, Frederiksberg
- Direktør Jesper Hermansen, Slots- og Kulturstyrelsen
- Formand for Park- og Naturforvalterne, Kirsten Lund Andersen, stadsgartner, Aalborg Kommune

DAGENS TEMA: DEL AF NOGET STORT

De grønne forvaltninger har en blandet opgaveportefølje, hvor store sæsonudsving og beskæftigelsesprojekter er en del af hverdagen. På dagsordenen er medansvar for at skabe meningsfuld jobtræning og gode arbejdsliv for personer, der af den ene eller anden grund er uden for arbejdsmarkedet. Frivillige vil også gerne bidrage til at sikre, at de grønne områder og rekreative muligheder er attraktive. Hvad betyder den blandede flok af professionelle fagfolk, personer i jobtræning og frivillige for vores organisationer og for ledelsesopgaven?

11.20 MENNESKER I NØD I BYENS RUM!

- Præst Jens Johansen, tidligere Mariakirken, Vesterbro. Tidligere medlem af Borgerrepræsentationen i København og skole- og kulturborgmester 1994-1997

Fagfolkene i de grønne forvaltninger er med til at skabe byrum og grønne områder, og har indflydelse på, hvordan de indrettes og hvordan de kan og må bruges i det daglige. Hvordan kan vi sikre, at disse rum kan være mødesteder for almindelige og ualmindelige folk som bør og lever i byen – måske på gaden og måske uden for arbejdsmarkedet. Jens Johansen har været præst på Vesterbro i København i 32 år, og har været tæt byfornyelse og byomdannelse, og den betydning det har haft for byens mennesker på godt og ondt.

11.50 – 12.50 FROKOST PÅ JOSTY, FREDERIKSBERG HAVE, KØBENHAVN

12.50 DEL AF NOGET STORT

- Udviklingschef Mai-Britt Pedersen, Hans Knudsen Institutet og gartner Claudia Orly, Center for Slotte og Haver, Slots- og Kulturstyrelsen

Det "grønne område" og anlægsområdet har historisk været anvendt til beskæftigelsesprojekter, hvor arbejdsløse eller svage og udsatte personer får en vej ind på arbejdsmarkedet. Slots- og Kulturstyrelsen arbejder sammen med Hans Knudsen Institutet (HKI) om dette og opnår gode resultater. Hans Knudsen Institutet arbejder for, at alle skal have en chance for at være en del af arbejdsmarkedet; udgangspunktet er at alle mennesker har ressourcer, der kan udvikles eller generhverves og bruges i et arbejde.

13.30 FRA KONGELIGE KØKKENHAVER TIL INVOLVERENDE DYRKNINGS- FÆLLESSKABER

- Landskabsarkitekterne Liv Oustrup og Tanguy Laviolette

De Kongelige Slotshaver har oprindeligt haft to vigtige dimensioner – de har været både til LYST og til NYTTE. Lysthaverne har været pralstykket skabt efter tidens havemode og er mange steder bevaret, mens nyttehaverne simpelthen har været det kongelige spisekammer. Køkkenhaverne ved slotte og godser er mange steder forsvundet men de rummer en potentiel mulighed for at genskabe en historisk dimension samtidig med at det er oplagt ud fra tidens strømninger om selvforsyning og Urban Farming at basere nye køkkenhaver på dyrkningsfællesskaber som brik i inddragelse og fællesskab. Det er sket blandt andet i projekt Den Kongelige Køkkenhave ved Graasten Slot.

14.00 KAFFEPAUSE OG OVERGANG TIL TEMATURE

Eftermiddagen byder på 6 spændende temature, hvor du sammen med fagfolk kommer tæt på parker, haver og anlæg i hjertet af København og Frederiksberg. Turene vil primært foregå til fods, hvor intet andet er angivet, så husk praktisk fodtøj. Du kan vælge mellem følgende temamøder.

- 1 TEMAMØDE 1 Forvaltning af en aldrende træbestand**
- 2 TEMAMØDE 2 Carlsberghaven – fra privat have til integreret bypark i Carlsbergbyen**
- 3 TEMAMØDE 3 Kvalitetssikring med eksterne entreprenører og egne medarbejdere**
- 4 TEMAMØDE 4 Liv og lys i Søndermarken – transformering gennem et udviklingsprojekt**
- 5 TEMAMØDE 5 Skybrudssikring i Frederiksberg Kommune**
- 6 TEMAMØDE 6 Dyrkningsfællesskaber – læring, inddragelse og fællesskab**

18.00 AFTENS SERVERING PÅ KINESERØEN I FREDERIKSBERG HAVE

Efter dagens temamøder samles turene ved bådarten neden for slottet og seljes over til Kineserøen, hvor vi mødes ved "Det kinesiske lysthus". Huset blev opført i 1801 og er et typisk element fra en tid, hvor den romantiske have tog form og et typisk motiv for guldalderens kunstnere, som sværmede for det eksotiske. Det kinesiske lysthus regnes i dag for et hovedværk inden for sin genre. Med afsæt i denne eventyrlige ramme tager vi på oplevelse i den romantiske haves verden v/ Slotshavechef Niels Møllergaard og hans team.

21.00 DAGENS PROGRAM SLUTTER

PROGRAM TORSDAG 12. SEPTEMBER

DAGENS TEMA: BENYTTELSE OG BESKYTTELSE

Efterspørgslen på parker og grønne områder stiger, og ønskerne til aktiviteter er mange. Det er en udfordring for både planlægning, anlæg og drift, og for økonomien. Udlejning, sponsorater og egentlige lukkede kommercielle arrangementer kan være nødvendige bidrag til en trængt drift. Så hvordan håndterer man en arrangementspolitik i dette krydsfelt, hvor beskyttelse og benyttelse skal balanceres i områder, hvor der i udgangspunktet er gratis offentlig adgang, og hvor tivolisering er et fyord?

9.00 HVAD ER PARKER OG GRØNNE OMRÅDER VÆRD?

- Seniorforsker Toke Emil Panduro, Institut for Miljøvidenskab, Samfundsvidenskabelig og geografisk miljøforskning, Aarhus Universitet

Vi starter dagen med at løfte blikket og lægge parker og grønne områder på den store økonomiske vægt. Flere studier viser, at folk har stor glæde af grønne rekreative områder og er villige til at betale for adgangen og mængden af parker og natur i deres nabolag. I en planlægningssammenhæng er disse resultater vigtige, fordi de netop tydeliggør værdien af rekreative arealer, når byfortætning er på dagsordenen i alle byer.

9.30 OVERVÆLDET AF NYE ØNSKER KALDER PÅ NYE FORVALTNINGSMODELLER

- Slotshavechef Niels Møllgaard, Center for slotte og haver, Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og kulturstyrelsen forvalter en lang række haver og parker, der på den ene side er national kulturarv og havearkitektoniske værker, og på den anden side er grønne frirum og rekreative åndehuller for lokalområderne. Hvordan håndteres de mange funktioner, hvilke udfordringer giver det og hvad er perspektiverne.

10:00 HAVESYN OG GENOPRETNINGSKALKULER SOM REDSKAB I BUDGETLÆGNINGEN

- Slotsgartner, adjungeret professor, landskabsarkitekt - Ph.d. Palle Kristoffersen, Center for Slotte og Haver, Slots- og Kulturstyrelsen

SLKS gennemførte i 2017 første gang havesyn for bedre at kunne arbejde sig ind i den budgetmæssige kontekst for bygningsvedligehold, så det opnås en ligeværdig prioritering hos beslutningstagerne. Forud for dette gik et arbejde med fastlæggelse af levetider og genopretningskalkuler.

10.30 KAFFEPAUSE

11.00 TEMA: KOMPETENCER OG EFTERSPØRGSEL

- Moderator: Uddannelsesredaktør Jacob Fuglsang, Dagbladet Politiken

Opgaverne på det grønne område forandrer sig med stor hast – som alle forudsætningerne for vores liv. Opgaverne har fået dimensioner som bæredygtighed, CSR, borgerinddragelse, sundhed og klimatilpasning i et større omfang end tidligere. Hvordan matcher forskningen og uddannelserne denne udvikling, og hvordan udvikler kompetencebehovet sig i de kommende år.

KOMPETENCEUDVIKLING – EN SAMFUNDS- MÆSSIG FORSTÆLSES RAMME!

- Professor (MSO) David Budtz Pedersen PhD., Aalborg Universitet Videns- og uddannelsesinstitutionerne – og medarbejderne – skal agere i et landskab, der hurtigt forandrer sig og hvor borgernes ønsker og forventninger følger med. Det stiller krav til uddannelserne og til kompetenceudvikling. Hvordan skal vi forstå udviklingen?

GRØNNE KOMPETENCER – HVAD EFTERSPØRGER AFTAGERNE ?

- Direktør Hanne Stens Christensen, Stevn Kommune, medlem af Aftagerpanel for Geovidenskaber og Planlægning Kommunerne er aftagere af kandidater fra "de grønne uddannelser" og oplever en udvikling, hvor en mængde nye dimensioner fylder i opgaveporteføljen: samskabelse, digital kommunikation og en stigende politisk bevågenhed er blot nogle af disse. Følger uddannelserne med? Og er der nogle gode råd og anbefalinger til både uddannelsesinstitutioner og kandidater?

12.00 - 13.00 FROKOST

13.00 DEBAT OM KOMPETENCER, ARBEJDSMARKED OG EFTERSPØRGSEL

Hvordan matcher kompetencer og viden hos "de grønne fagfolk" udviklingen i opgaverne og behovet hos aftagere/ansættelsessteder – nu og i fremtiden? Vi tager debatten med afsæt i formiddagens oplæg. Deltagere i paneldebatten:

- Uddannelseschef Rasmus Brodersen, Skovskolen
- Lektor og studieleder Torben Dam, IGN, Landskabsarkitektur og Planlægning
- Stadsgartner Kirsten Lund Andersen, Aalborg Kommune

14.00 KAFFEPAUSE OG OVERGANG TIL TEMATURE

Eftermiddagen byder på 6 spændende temature, hvor du sammen med fagfolk kommer tæt på parker, haver og anlæg i hjertet af København og Frederiksberg. Turene vil primært foregå til fods, hvor intet andet er angivet. Så husk praktisk fodtøj. Du kan vælge mellem følgende temature.

1 TEMAMØDE 1 Forvaltning af en aldrende træbestand

2 TEMAMØDE 2 Carlsberghaven – fra privat have til integreret bypark i Carlsberbyen

3 TEMAMØDE 3 Kvalitetssikring med eksterne entreprenører og egne medarbejdere

4 TEMAMØDE 4 Liv og lys i Søndermarken – transformering gennem et udviklingsprojekt

5 TEMAMØDE 5 Skybrudssikring i Frederiksberg Kommune

6 TEMAMØDE 6 Dyrkningsfællesskaber – læring, inddragelse og fællesskab

18.00 PARK- OG NATURFORVALTERNES GENERALFORSAMLING 2019

19.00 FESTMIDDAG PÅ JOSTY, PILE ALLÉ 14A, 2000 FREDERIKSBERG

PROGRAM FREDAG 13. SEPTEMBER

LIDT ROYAL HAR MAN DA LOV AT VÆRE FAGLIG TUR TIL BERNSTORFF SLOTSHAVE, FREDERIKSBORG SLOTSHAVE OG FREDENSBORG SLOTSHAVE

8.00 AFGANG MED BUS TIL FREDAGENS FAGLIG TUR

Kaffe-to-go.

De kongelige slotshaver repræsenterer en del af den danske kulturarv og er samtidigt grønne rekreative frirum med store miljø- og naturmæssige værdier.

Fredagens program byder på en tour-de-force til Bernstorff Slot, Frederiksborg Slot og Fredensborg Slot, hvor vi kommer helt tæt på havekunsten, historien og Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med slotshaverne.

Afsluttes kl 15.00, hvor bussen er retur på Frederiksberg.

8.00 AFGANG MED BUS FRA FREDERIKSBORG

8.30 BERNSTORFF SLOTSHAVE

- Bjarne Nørgaard, Sophy Langkilde og Michel Amsen

Udvikling af havehistorisk kulturmiljø med dyrkning af frugttræer, rosenhave og te-servering samt genopstået køkkenhave i en moderne kontekst med lærende og involverende dyrkningsfællesskaber.

10.45 FREDERIKSBORG SLOTSHAVE

- John Nørgaard, Marie Louise Wanscher og Christine Waage

Allé renovering og strategi for gamle træer. Håndtering af historiske haveorme.

12.00 FROKOST I CAFÉ HAVEHUSET I FREDERIKSBORG SLOTSHAVE

13.00 FREDENSBORG SLOTSHAVE

- Christine Waage, Kirsten Engholm og Michel Amsen

Udlevet kongelig havekunst med historien som grundlag og inspiration. Måltret intern drift af særlige haveelementer.

14.00 KØRSEL RETUR TIL FREDERIKSBORG

15.00 ANKOMST TIL FREDERIKSBORG

DANSKE PARKDAGE 2019 SLUTTER

Arrangører:

PARK &
NATUR-
FORVALTERNE

FREDERIKSBORG
KOMMUNE

